

การฉีดวัคซีนโควิด-19 ให้แก่ประชาชนของประเทศดูเหมือนจะเป็นเรื่องง่ายเพราะการระบาดของโควิด-19 ยังปะทุขึ้นเป็นครั้งคราวในหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยที่ในช่วงต้นๆของการระบาดดูเหมือนว่าจะรอดตัว แต่ตัวอย่างจากหลายประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสหรัฐอเมริกาเตือนให้รู้ว่ามีคนจำนวนมากพอสมควรที่มีความลังเลไม่ต้องการได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 ที่มีใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสาเหตุที่ทำให้คนมีความลังเลสาเหตุหนึ่งเป็นความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของวัคซีนโควิด-19 ที่การพัฒนาวัคซีนเป็นไปอย่างรวดเร็วมากอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนและไม่ใช่ว่าเฉพาะวัคซีนเพียงชนิดเดียวเท่านั้น แต่ภายในช่วงเวลาไล่เลี่ยกันมีวัคซีนโควิด-19 หลายชนิดที่ผลการวิจัยในคนขนาดใหญ่แสดงว่ามีประสิทธิผลดีมากในการป้องกันการป่วยโควิด-19 ที่มีอาการหนักและการตายเพราะโควิด-19

ยิ่งไปกว่านั้นการหยุดฉีดวัคซีนชั่วคราวเพื่อสอบสวนเกี่ยวกับกรณีคนที่ได้รับฉีดวัคซีนไปแล้วมีอาการข้างเคียงที่รุนแรงทำให้คนกังวลและลังเลต่อการฉีดวัคซีนมากขึ้น ส่วนคนที่ไม่มีอาการข้างเคียงมาก่อนก็อาจจะไม่แน่ใจต่อการฉีดวัคซีน และเริ่มมีความกังวลต่อความปลอดภัยของวัคซีน ซึ่งถึงแม้ว่าองค์การที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการติดตามดูแลความปลอดภัยของวัคซีนจะอนุมัติให้เริ่มฉีดวัคซีนโควิด-19 ที่ถูกหยุดไว้ก่อนได้อีกหลังจากที่ได้สอบสวนกรณีผู้ที่ได้รับฉีดวัคซีนเกิดอาการข้างเคียงที่รุนแรงแล้ว

การสำรวจโดยมูลนิธิครอบครัวไคเซอร์ (Kaiser Family Foundation) แสดงว่าหลังจากที่องค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกาสั่งให้หยุดการฉีดวัคซีนโควิด-19 ของบริษัทจอห์นสัน แอนด์ จอห์นสันไว้ก่อนเพื่อสอบสวนว่าวัคซีนมีความเกี่ยวข้องกับลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดที่พบไม่มากนักหรือไม่ซึ่งต้องใช้เวลาในการทดสอบ 10 วันและองค์การอาหารและยาดัดสติใจให้เริ่มฉีดวัคซีนได้ใหม่เมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา คนจำนวนหนึ่ง (7% ของผู้ตอบจำนวน 893 คน) มีความลังเลต่อการได้รับฉีดวัคซีน¹

หลังจากการหยุดฉีดวัคซีนโควิด-19 ของจอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน เพื่อสอบสวนกรณีลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดที่เกิดกับผู้ที่ได้รับฉีดวัคซีน มูลนิธิครอบครัวไคเซอร์ทำการสุ่มและสำรวจความคิดเห็น (poll) ของผู้ใหญ่ชาวอเมริกันจำนวน 2,100 จากทั่วประเทศถึงความคิดเห็นของพวกเขาต่อวัคซีนโควิด-19 และผลของการหยุดฉีดวัคซีนชั่วคราวต่อความคิดเห็นเดิมของพวกเขา ผลการสำรวจแสดงว่าถึงแม้ว่าผู้แสดงความคิดเห็นส่วนมาก (69%) มีความเชื่อมั่นในการใช้วัคซีนโควิด-19 ของบริษัทไฟเซอร์และของบริษัท โมเดอร์นา แต่ต่ำกว่าครึ่งของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด (46%) ตอบว่ามีความเชื่อมั่นในการใช้วัคซีนโควิด-19 ของจอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน ในการระดมฉีดวัคซีนให้แก่คนในประเทศ

สำหรับผู้แสดงความคิดเห็นกลุ่มย่อยจำนวน 893 คน ที่ยังไม่ได้ฉีดวัคซีน ประมาณ 1 ใน 5 (20%) ของคนกลุ่มนี้บอกว่าการหยุดฉีดวัคซีนชั่วคราวมีผลทำให้ความคิดเห็นของพวกเขาต่อการฉีดวัคซีนเปลี่ยนไปบ้างซึ่ง 9% ของผู้ร่วมสำรวจความคิดเห็นตอบว่าคงจะไม่ฉีดวัคซีนของจอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน และ 7% บอกว่าคงจะไม่ฉีดวัคซีนโควิด-19 ไม่ว่าจะเป็นชนิดใดก็ตาม ส่วนอีก 4% บอกว่าการหยุดฉีดวัคซีนทำให้เปลี่ยนใจเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนไปบ้าง

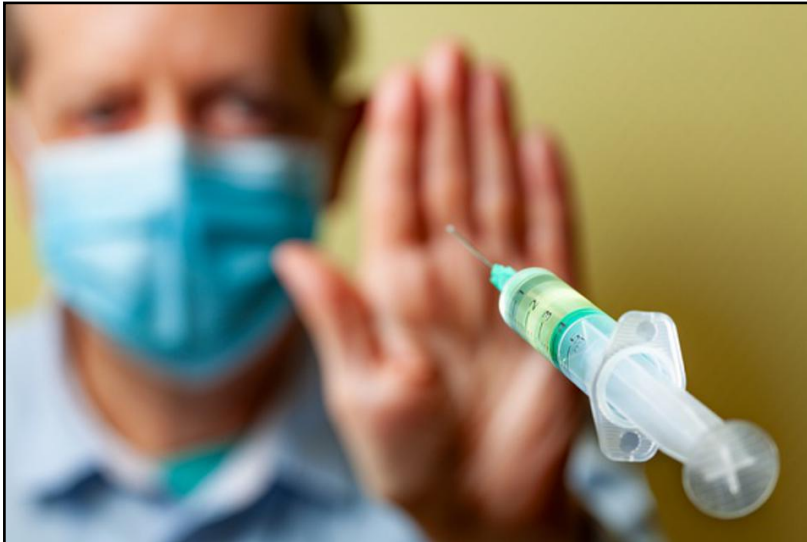
วัคซีนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยยุติการแพร่ระบาดของโควิด-19 และประเทศต่างๆต้องการฉีดวัคซีนโควิด-19 ให้แก่ประชาชนของตนโดยเร็วที่สุด แต่วัคซีนโดยทั่วไปแล้วมีผลข้างเคียงบางอย่าง ซึ่งในการณรงค์ให้คนมาฉีดวัคซีนเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องสื่อสารเกี่ยวกับประโยชน์และความเสี่ยงของการฉีดวัคซีนอย่างระมัดระวังและโปร่งใสเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในการได้รับฉีดวัคซีน

สำหรับวัคซีนโควิด-19 นั้นการรณรงค์ฉีดวัคซีนมีขอบเขตที่ใหญ่มากรวมคนที่ได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 แต่ละชนิดมีจำนวนหลายล้านคนภายในระยะเวลาไม่กี่เดือนทำให้มีข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับความปลอดภัยของวัคซีนเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลาและเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีรายงานเกี่ยวกับผลข้างเคียงต่างๆของวัคซีนเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นการสื่อสารเกี่ยวกับประโยชน์และความเสี่ยงของวัคซีนโควิด-19 กับสาธารณชนอย่างถูกต้องและสมดุลจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก และการสื่อสารเกี่ยวกับประโยชน์และความเสี่ยงของวัคซีนที่สมดุลเป็นสิ่งที่ทำหายากซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำนวนหนึ่งกล่าวกับผู้สื่อข่าวของ *The Nature* ว่าเหมือนกับเดินอยู่ในบริเวณที่มีกับระเบิดฝังอยู่ซึ่งผลของการสื่อสารอาจจะออกมาดีหรือร้ายก็ได้

แพทย์หญิง แคธริน เอ็ดเวิร์ด (Dr. Kathryn Edwards) นักวัคซีนวิทยาจากคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแวนเดอร์บิลท์ ที่มีประสบการณ์เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยของวัคซีนมานานถึง 40 ปีกล่าวถึงความยากในการสื่อสารเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 ว่าเธอไม่เคยทำงานหนักกว่านี้มาก่อนในชีวิต

การหยุดฉีดวัคซีนโควิด-19 ของจอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน เป็นหลักฐานที่ดีที่แสดงว่าระบบของการกำกับติดตามความปลอดภัยของวัคซีนที่ใช้กันอยู่นั้นทำงานได้ผลตามความคาดหวัง และผลการสำรวจของมูลนิธิครอบครัวไคเซอร์แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารเกี่ยวกับความปลอดภัยของวัคซีนต้องรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยของวัคซีนโดยประชาชนทั่วไปด้วย

¹ จาก 'It's a minefield'/ COVID vaccine safety poses unique communication challenge โดย Ariana Remmel เมื่อ 21 พฤษภาคม 2564 ใน <https://www.nature.com/articles/d41586-021-01257-8>



ภาพโดย Getty ใน Forbes

ความท้าทายที่สำคัญประการหนึ่งในการอธิบายเกี่ยวกับความเสี่ยงของวัคซีน โดยที่ไม่ทำให้คนที่รับข้อมูลรู้สึกว่ามีเจ้าหน้าที่ (หรือผู้เชี่ยวชาญ) ไม่สนใจต่อความกังวลของพวกเขา ดังนั้นแทนที่จะกล่าวว่าโอกาสที่คนที่ได้รับฉีดวัคซีนจะมีอาการข้างเคียงที่รุนแรงเท่ากับหนึ่งในล้าน (1 ใน 1,000,000) การอธิบายควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับบริบทเสริมด้วย เช่น จากจำนวนคนที่ได้รับฉีดวัคซีนนั้นไปแล้ว 4.5 ล้านคน เป็นต้น และเจ้าหน้าที่ควรอธิบายด้วยว่าความเสี่ยงเช่นนั้นหมายความว่าอย่างไรต่อคนที่ควรฉีดวัคซีนหรือต่อครอบครัวของเขา

การอธิบายที่มีบริบทเช่นนั้นก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ดร. อเล็กซานดรา ฟรีแมน (Dr. Alexandra Freeman) ผู้อำนวยการศูนย์การสื่อสารเกี่ยวกับความเสี่ยงและหลักฐาน (Centre for Risk and Evidence Communication) ของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ของประเทศอังกฤษเพราะความรับรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน และชี้แจงว่าในการตัดสินใจนั้นคนจะต้องเข้าใจองค์ประกอบสองอย่างของความเสี่ยงซึ่งได้แก่ความเป็นไปได้ที่เรื่องใดเรื่องหนึ่งจะเกิดขึ้น และผลกระทบของเรื่องนั้นหากเป็นจริง เช่น โอกาสของการป่วยที่มีอาการเหมือนกับเป็นไข้หวัดใหญ่ที่รุนแรงหลังจากการได้รับฉีดวัคซีนอาจเท่ากับ 1 ใน 10 และหากอาการข้างเคียงหลังจากการได้รับฉีดวัคซีนเช่นนั้นเกิดขึ้นจริง ผลกระทบของมันต่อคนที่อยู่คนเดียวแต่ต้องเลี้ยงลูกด้วยจะมากกว่าผลกระทบดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับคนที่มีคนดูแลลูกให้จนกว่าอาการจะดีขึ้น

นอกจากนั้นแล้วการให้ข้อมูลอย่างโปร่งใสจะทำให้สาธารณชนมีความไว้วางใจมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ดร. ฟรีแมนกล่าวว่าการสื่อสารอย่างโปร่งใสเกี่ยวกับสิ่งไม่แน่นอนนั้นไม่มีผลทำให้คนต้องการได้รับฉีดวัคซีนหรือไม่ต้องการฉีดวัคซีนแต่อย่างใด แต่เมื่อคนได้รับการสื่อสารที่ให้ข้อมูล เขาจะรู้สึกว่าได้รับข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจและจะมีความมั่นใจมากขึ้นในการตัดสินใจของตน

ความลังเลต่อการได้รับฉีดวัคซีนนี้เป็นเรื่องที่พบมากในเรือนจำด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักโทษส่วนมากมีแนวโน้มที่จะไม่ไว้วางใจรัฐบาลอยู่แล้ว หรือความไม่ไว้วางใจว่าวัคซีนมีความปลอดภัยหรือเปล่า หรือกังวลว่าวัคซีนมีสิ่งอื่นปนอยู่ด้วย นอกจากนั้นแล้วผู้คุมนักโทษก็มีแนวโน้มที่จะไม่พูดคุยสื่อสารกับนักโทษอยู่แล้วด้วย และสิ่งที่น่ากังวลอีกประการคือเจ้าหน้าที่ของเรือนจำส่วนมาก (7 คนจาก 10 คนที่ถูกสุ่มถาม) ก็มีความลังเลเกี่ยวกับการได้รับฉีดวัคซีนเช่นกัน และการให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับความปลอดภัยของวัคซีนมีผลทำให้คนที่มีความลังเลต่อการได้รับฉีดวัคซีนเปลี่ยนใจเพียงไม่กี่คนเท่านั้น²

ความลังเลต่อการได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 ไม่ใช่ปรากฏการณ์ที่เกิดในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น การสำรวจโดยศูนย์การป้องกันและควบคุมโรคของยุโรป (European Center for Disease Prevention and Control) ที่สำรวจในประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี เบลเยียม อิตาลี สเปน สวีเดน และยูเครน พบว่า 36% ของผู้ตอบคิดว่าวัคซีนโควิด-19 ชนิดต่างๆที่มีใช้มีความปลอดภัย และต่อคำถามว่าหากมีวัคซีนโควิด-19 ชนิดหนึ่งได้รับการยืนยันจากการวิจัยแล้วว่ามีความปลอดภัย มีประสิทธิผล และไม่ต้องเสียค่าฉีดวัคซีน ตั้งแต่ 44% ถึง 66% ของผู้เข้าร่วมการสำรวจตอบว่าจะรับฉีดอย่างแน่นอน และการสำรวจอีกโครงการหนึ่งในประเทศฝรั่งเศส เพียง 40% ของผู้ตอบบอกว่าต้องการฉีดวัคซีนโควิด-19³

² จาก Opinion | How Covid Vaccine Hesitancy Spread in My Prison โดย John J. Lennon เมื่อ 24 พฤษภาคม 2564 ใน <https://www.nytimes.com/2021/05/24/opinion/covid-vaccine-hesitancy-prison.html>

³ จาก Covid-19 Vaccine Hesitancy Is Worse In E.U. Than U.S. โดย Joshua Cohen เมื่อ 8 มีนาคม 2564 ใน <https://www.forbes.com/sites/joshuacohen/2021/03/08/covid-19-vaccine-hesitancy-is-worse-in-eu-than-us/?sh=284a2fc4611f>

สาเหตุหลักที่ชาวยุโรปไม่ต้องการได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 ได้แก่ความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของวัคซีน ผลข้างเคียงของวัคซีนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และความกังวลเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวัคซีนโควิด-19 ที่รวดเร็ว และคนส่วนน้อยคิดว่าวัคซีนไม่มีความจำเป็น หรือไม่ไว้วางใจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานระดับโลกและระดับประเทศรวมทั้งบริษัทยาที่ผู้ตอบคิดว่าหวังแต่กำไรมากกว่าผลประโยชน์ของสังคม (หมายเหตุ 3)

ความลังเลต่อการได้รับฉีดวัคซีนเนื่องจากความไม่ไว้วางใจรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเกี่ยวข้องกับจุดยืนทางการเมืองด้วยซึ่งสำหรับสหรัฐอเมริกาเป็นเรื่องเกี่ยวกับพรรคเดโมแครตและพรรครีพับลิกันซึ่งคนที่ระบุว่าเป็นสมาชิกพรรคเดโมแครตมีแนวโน้มที่จะฉีดวัคซีน ในขณะที่คนที่ระบุว่าเป็นสมาชิกพรรครีพับลิกันมีแนวโน้มที่จะไม่ฉีดวัคซีน ซึ่งจากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ผลการสำรวจแสดงว่า 83% ของเดโมแครตต้องการได้รับฉีดวัคซีน และ 56% ของรีพับลิกันต้องการได้รับฉีดวัคซีนซึ่งจำนวนนี้เพิ่มขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อนๆพอสมควร สำหรับคนที่ระบุว่าเป็นสมาชิกพรรคอิสระนั้น ความต้องการที่จะได้รับฉีดวัคซีนอยู่ระหว่างกลางของสองพรรคใหญ่ ส่วนชาวยุโรปนั้นก็คล้ายๆกัน คนที่สนับสนุนพรรคการเมืองเอียงขวาจัดและที่เอียงซ้ายจัดมีแนวโน้มที่จะไม่ต้องการวัคซีน เนื่องมาจากแนวความคิดต่อต้านสถาบัน/ต่อต้านระบบ (anti-establishment) และต่อต้านวิทยาศาสตร์ (หมายเหตุ 3)

แนวความคิดทางการเมืองที่มีผลต่อการฉีดวัคซีนโควิด-19 ในสหรัฐอเมริกาปรากฏอย่างชัดเจนจากนโยบายเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนโควิด-19 สำหรับนักศึกษาในสหรัฐอเมริกา จากการรวบรวมข้อมูลของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย 400 แห่งในสหรัฐอเมริกาโดยองค์กรเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาระดับสูงของสหรัฐอเมริกา (The Chronicle of Higher Education - พงศาวดารการอุดมศึกษา) แสดงว่ารัฐที่ปกครองโดยพรรคเดโมแครต มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆของรัฐนั้นมีข้อบังคับ (mandate) ให้นักศึกษาทุกคนต้องได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 ก่อนจึงจะสามารถลงทะเบียนเรียนได้ แต่รัฐที่ปกครองโดยพรรครีพับลิกันนั้นนักศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่จำเป็นต้องได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 และถึงแม้ว่าผลดังกล่าวเป็นเพียง 10% ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกาทั้งหมดก็ตาม แต่ก็แสดงถึงแนวโน้มที่ชัดเจน⁴

ตัวอย่างของความลังเลต่อความปลอดภัยของวัคซีนอีกกรณีหนึ่งเป็นข่าวจาก *The Washington Post* เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนโควิด-19 ที่โรงพยาบาล (Houston Methodist Hospital) ในเมืองฮูสตัน รัฐเท็กซัส จำนวน 117 คนที่ยังไม่ได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 ฟ้องโรงพยาบาลเกี่ยวกับข้อบังคับของโรงพยาบาลที่ระบุให้เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 และผู้ฟ้องร้องกล่าวว่าข้อบังคับของโรงพยาบาลเป็นการละเมิดกฏนูเรมเบิร์ก (Nuremberg Code) ที่เป็นกฎเกี่ยวกับจริยธรรมทางการแพทย์ที่ห้ามไม่ให้ทำการทดลองในคนที่ไม่ให้ความยินยอม โดยเจ้าหน้าที่ผู้ฟ้องร้องอ้างว่าวัคซีนเอ็มอาร์เอ็นเอ (mRNA vaccine) ที่จะใช้ฉีดให้แก่เจ้าหน้าที่เป็นวัคซีนที่กำลังอยู่ในการทดลองและผลข้างเคียงระยะยาวของวัคซีนยังไม่เป็นที่รู้จัก และข้อบังคับของโรงพยาบาลทำให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลกลายเป็นหนูตะเภาในการทดลอง เจ้าหน้าที่ผู้ฟ้องร้องรวมถึงพยาบาล พนักงานต้อนรับ และเจ้าหน้าที่เทคนิค และในข่าวกล่าวว่า 99% ของเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลดังกล่าวซึ่งมีจำนวนประมาณ 26,000 คนได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 แล้ว⁵

จากมุมมองของศาสตราจารย์ด้านโบราณคดี (archaeologist) ความลังเลของคนต่อการฉีดวัคซีนอาจเป็นเพราะธรรมชาติของคนจำนวนหนึ่งกลัวเข็มฉีดยาหรือการถูกฉีดยาก็ได้ การศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของมนุษย์แสดงว่ามนุษย์ใช้พืชที่พบตามธรรมชาติในการรักษาอาการต่างๆก่อนที่มนุษย์จะสามารถปลูกพืชเป็น และการใช้พืชเพื่อการรักษานั้นรวมถึงการกินและการทาหรือการพอกเฉพาะที่ในส่วนที่บาดเจ็บหรือผิดปกติด้วย⁶

ส่วนการรักษาด้วยวิธีการอื่นที่เรียกโดยรวมว่าเป็นการรักษาที่ล่วงล้ำเข้าไปในร่างกาย (invasive) เป็นวิธีการรักษาที่ถูกพัฒนาขึ้นมาทีหลัง วิธีการรักษาที่ล่วงล้ำรวมถึงการฝังเข็ม การตัด (แขน ขา อวัยวะต่างๆ) และการเจาะกะโหลก (trepanation)

การถูกฉีดวัคซีนเป็นการรักษาที่ล่วงล้ำอย่างหนึ่งและโดยหลักการแล้วเป็นวิธีการที่ขัดกับความรู้สึก (counterintuitive) เพราะทำเมื่อคนยังเป็นปกติไม่เจ็บป่วย ดังนั้นคนที่ถูกฉีดต้องยอมรับความเจ็บ (เช่น ผิวหนังบริเวณที่จะฉีดถูกบีบและถูกเข็มที่แทงเข้าไปในร่างกาย) ในปัจจุบันเพื่อผลประโยชน์ในอนาคตที่ยังไม่รู้หรือปรากฏในขณะที่ถูกฉีด ซึ่งสำหรับคนจำนวนหนึ่งแล้วอาจไม่ต้องการที่จะทำ

นอกจากนั้นแล้วการกินยา ทายา หรือพอกยา โดยมากผู้ใช้เป็นคนทำเองซึ่งเป็นเรื่องที่เจ้าตัวกำหนดเอง ส่วนการถูกฉีดวัคซีนนั้นผู้ที่ทำเป็นคนที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้วและต้องใช้อุปกรณ์เฉพาะและทำในสถานที่ที่เป็นทางการหรือสถานรักษาพยาบาลซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่ต่างไป และสำหรับบางคนนั้นสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศเช่นนั้นเป็นบรรยากาศที่เย็น กระจกต่าง

⁴ จาก For Colleges, Coronavirus Vaccine Mandates Often Depend on Which Party Is in Power โดย Rukmini Callimachi เมื่อ 22 พฤษภาคม 2564 ใน <https://www.nytimes.com/2021/05/22/us/college-vaccine-universities.html>

⁵ จาก 117 staffers sue over Houston hospital's vaccine mandate, saying they don't want to be 'guinea pigs' โดย Derek Hawkins เมื่อ 30 พฤษภาคม 2564 ใน <https://www.washingtonpost.com/nation/2021/05/29/texas-hospital-vaccine-lawsuit/>

⁶ จาก What Makes Injections Hard to Swallow? โดย Monica L. Smith เมื่อ 19 พฤษภาคม 2564 ใน <https://www.sapiens.org/archaeology/history-injections/>

การกินยาผู้ที่กินจะรู้สึกถึงผลของยาภายในเวลาไม่นานนักซึ่งมีผลด้านจิตใจต่อผู้กิน แต่การฉีดวัคซีนนั้นผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นตามหลังการฉีดมักจะเป็นความรู้สึกที่เกี่ยวกับความรู้สึกไม่สบายหรือผิดปกติรวมถึงการเจ็บปวดบริเวณที่ฉีดด้วย

ความรู้สึกลังเลต่อการได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 ในประเทศไทยมีหลายอย่างตั้งแต่ความกังวลเกี่ยวกับผลข้างเคียงของวัคซีนทั้งระยะสั้นและระยะยาว จนถึงความกังวลต่อความปลอดภัยของวัคซีนรูปแบบใหม่ - วัคซีนเอ็มอาร์เอ็นเอ - ที่จะทำให้พันธุกรรมของคนเปลี่ยนแปลงไป และความเชื่อว่าตนเองไม่มีความเสี่ยง ดังนั้นการสื่อสารควรต้องมีหลายรูปแบบหรือที่มีสาระสำคัญเฉพาะเจาะจงกับความกังวลประเภทใดประเภทหนึ่ง และควรหลีกเลี่ยงการสื่อสารเพียงข้อความเดียวที่พยายามจะแก้ไขความกังวลต่างๆ ข้อความเช่น “วัคซีนที่ดีที่สุดคือวัคซีนที่มีอยู่” นอกจากจะเป็นข้อความที่ไม่ได้ให้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงต่อความกังวลเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ยังเป็นข้อความที่สะท้อนถึงการไร้ทางเลือกหรือการขาดอิสระภาพในการเลือกของกลุ่มเป้าหมาย เป็นการสื่อแบบอุปถัมภ์ (patronizing) ลักษณะผู้ใหญ่อสั่งสอนเด็กหรือการอ้าง โดยผู้มีบุญคุณ

การสื่อสารอีกอย่างที่ถูกละเลยคือ “วัคซีนที่ดีที่สุดคือวัคซีนที่ฉีดได้เร็วที่สุด” เป็นการสื่อสารที่ตลกกว่าการสื่อสารที่ยกมาข้างบน แต่ข้อความนี้ขาดข้อมูลสำคัญต่อผู้ที่จะได้รับฉีดวัคซีนหลายอย่างเช่น การฉีดที่เร็วเป็นความหมายตรงตัว - ฉีดใช้เวลาไม่นาน ไม่กี่วินาที - และไม่ได้สื่อความหมายที่แท้จริงว่าหมายถึงวัคซีนที่มีพร้อมใช้สำหรับคนที่มีความเสี่ยงต่อโควิด-19 หรือข้อความนี้อาจหมายถึงคุณภาพของวัคซีนขึ้นอยู่กับเวลาที่สรรหาวัคซีนมาใช้มากกว่าประสิทธิผลหรือความปลอดภัยของวัคซีน (และความเข้าใจเช่นนั้นขัดกับสภามิตไทยที่คนไทยจำนวนมากคุ้นเคย คือ “ช้าๆ ได้พร้าเล่มงาม”)

การสื่อสารที่รวบรัดใช้ข้อความสั้นและดึงดูดความสนใจของผู้รับเกี่ยวกับเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนดังเช่นการฉีดวัคซีนโควิด-19 นั้นคงทำได้ยากและเปรียบเสมือนกับความพยายามเดินผ่านพื้นที่ที่มีกับระเบิดฝังอยู่ทั่วไปเหมือนกับที่เอย์ลิงใน *The Nature* เพราะข้อความที่สั้นและไม่ค่อยมีข้อมูลเสริมอาจมีคนจำนวนหนึ่งตีความผิดได้ หรือสรุปผิดว่าการสื่อสารเช่นนั้นเป็นการจูงใจเพื่อให้คนหลงเชื่อและทำตาม และข้อความที่กำกวมอาจทำให้คนมีความสงสัยต่อคุณภาพและความปลอดภัยของวัคซีนด้วย ดังนั้นการสื่อสารเพื่อรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่ของประเทศมารับฉีดวัคซีนโควิด-19 นั้นควรต้องมีหลายวิธีการซึ่งอาจรวมถึงการเยี่ยมบ้านเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 ที่จะใช้ฉีด ประโยชน์ต่อผู้ที่ได้รับฉีดวัคซีนและครอบครัวของเขา และบริการต่างๆที่เกี่ยวข้องด้วย

นอกจากการสื่อสารเพื่อให้คนมาฉีดวัคซีนที่ออกแบบเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ และการออกข้อบังคับให้คนต้องฉีดวัคซีนแล้ว อาจจำเป็นที่จะต้องมียุทธวิธีอื่นเสริมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการที่จะสร้างแรงจูงใจให้คนมาฉีดวัคซีนโดยให้รางวัลหรือของสมนาคุณต่างๆ หลายรัฐในสหรัฐอเมริกาใช้ลอตเตอรี่เป็นแรงจูงใจ หรือการจ่ายค่าเดินทางเพื่อไปรับฉีดวัคซีน หรือคูปองรางวัล เช่น หญิงสาวในรัฐโอไฮโอที่ถูกรางวัลที่หนึ่งของลอตเตอรี่วัคซีนของรัฐมูลค่า 1 ล้านเหรียญ (32.5 ล้านบาท) และเด็กนักศึกษาอีก 8 คนที่จะได้รับทุนการศึกษาจากรัฐ และยังมีรางวัล 1 ล้านเหรียญ และทุนการศึกษาต่อไปอีกทุกๆ อาทิตย์เป็นเวลาอีก 4 อาทิตย์⁷ หรือในรัฐแคลิฟอร์เนียผู้ที่ได้รับฉีดวัคซีนโควิด-19 ทุกคนจะมีโอกาสถูกลอตเตอรี่โดยไม่ต้องลงทะเบียนซึ่งรางวัลที่หนึ่งมี 10 รางวัล รางวัลละ 1.5 ล้านเหรียญสหรัฐ (48.8 ล้านบาท) และยังมีรางวัล 50,000 เหรียญ (1,560,000 บาท) อีก 30 รางวัล และนอกจากรางวัลลอตเตอรี่แล้ว สำหรับผู้ที่มารับฉีดวัคซีนครบทั้งสองเข็ม 2 ล้านคนแรกจะได้บัตรของขวัญ (gift card) มูลค่า 50 เหรียญ หรือบัตรของชำ (grocery card) มูลค่า 50 เหรียญอีกด้วย⁸

รัฐแคลิฟอร์เนียเป็นรัฐที่การรณรงค์ฉีดวัคซีนโควิด-19 ก้าวหน้ากว่ารัฐอื่นมาก ในปัจจุบันมีการฉีดวัคซีนโควิด-19 ไปแล้ว 37.5 ล้านโดส และมีคนที่ได้รับฉีดวัคซีนครบสองโดสแล้วถึง 17.34 ล้านคนหรือ 51% ของประชากรในรัฐทั้งหมด⁹ และรัฐแคลิฟอร์เนียเป็นรัฐสำคัญของพรรคเดโมแครตและคนโดยเฉลี่ยมีการศึกษาสูง คนส่วนใหญ่มีแนวความคิดทางการเมืองแบบเสรีนิยม (liberal) และสนับสนุนการฉีดวัคซีน แต่ก็ยังมีคนจำนวนมากพอสมควรที่มีแนวความคิดทางการเมืองแตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่และไม่เห็นด้วยกับการฉีดวัคซีนโควิด-19 จนทำให้รัฐบาลของแคลิฟอร์เนียต้องลงทุน ใช้งบประมาณของรัฐถึง 116.5 ล้านเหรียญ (3,632.94 ล้านบาท) ในการจูงใจให้คนมารับฉีดวัคซีนโควิด-19 เพิ่มขึ้น

การรณรงค์ฉีดวัคซีนโควิด-19 ให้แก่คนทั้งประเทศโดยเร็วเป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นต้องมีการวางแผนและเตรียมการอย่างรอบคอบ การหวังว่าเมื่อมีวัคซีนให้คนได้ใช้คนจะรีบมาฉีดวัคซีนโดยพร้อมเพรียงกันนั้นเป็นการคิดที่มองโลกในแง่ดีเกินไป การมีแผนสำรองสำหรับตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเป็นไปได้มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการจัดการจัดซื้อวัคซีนต่างๆ มาใช้ในประเทศและจะช่วยให้การรณรงค์ฉีดวัคซีนให้แก่คนในประเทศเป็นไปอย่างราบรื่นตามแผน

⁷ จาก *Jabs lotto: US 22-year-old wins \$1 million COVID-19 vaccine lottery* โดย Associated Press เมื่อ 28 พฤษภาคม 2564 ใน <https://www.9news.com.au/world/coronavirus-vaccine-lottery-ohio-student-wins-1-million-dollars-after-getting-covid19-jab/974d0bf6-6b01-429a-88b9-f9e244604587>

⁸ จาก *California to pay \$116.5 million in gifts, cash to those who get COVID vaccinations* โดย Luke Money และ Rong-Gong Lin II เมื่อ 27 พฤษภาคม 2564 ใน <https://www.latimes.com/california/story/2021-05-27/california-launches-incentive-program-for-covid-19-vaccines>

⁹ จาก *Vaccination progress data* เมื่อ 28 พฤษภาคม 2564 ใน <https://covid19.ca.gov/vaccination-progress-data/>